

USA a Čína se v San Franciscu dohodly na obnovení komunikace mezi svými armádami

- CZ24 News | 16. listopadu 2023

USA/ČÍNA: Americký prezident Joe Biden a jeho čínský protějšek Si Ťin-pching zahájili svou schůzku v historickém sídle Filoli, asi 40 kilometrů jižně od San Franciska. Kalifornské setkání lídrů dvou největších světových ekonomik se koná na okraj summitu Rady pro ekonomickou spolupráci Asie a Tichomoří (APEC) a rok po jejich posledním jednání v Indonésii. Lídři si před vstupem do honosné vily podali ruce a podle televize CNN bylo přivítání vřelé, ačkoliv setkání přichází v době několika světových krizí. V úvodu jednání, kterého se na obou stranách účastní početné vládní delegace, zazněla slova o americké a čínské zodpovědnosti před zbytkem světa a potřebě vyvarovat se konfliktu.

Biden na úvod schůzky poznamenal, že osobní jednání je nenahraditelné. „Známe se dlouho,“ řekl. „Ne vždy jsme se shodli, ale považoval jsem naše předchozí rozhovory za přímé a upřímné,“ dodal. Podle šéfa Bílého domu je naprosto zásadní, aby se s čínským protějškem jasně pochopili a aby soupeření mezi Washingtonem a Pekingem nepřerostlo v konflikt. S Čínou mohou Spojené státy podle Bidena spolupracovat například v otázkách týkajících se umělé inteligence (AI) či ochrany klimatu.

UPDATED report as Presidents Biden & Xi meet at the historic Filoli Estate in Woodside, CA.

President Biden commenting to cameras said "we have to ensure that competition does not veer into conflict."

President Xi said "turning our backs on each other is not an option."
pic.twitter.com/07O6mSD3im

— Natalie Brand (@NatalieABrand) [November 15, 2023](#)

Čína a Spojené státy se dohodly na obnovení komunikace mezi svými armádami. Po jednání to oznámil americký prezident Joe Biden a informovala o tom také čínská státní média s odvoláním na čínskou hlavu státu. Si podle médií řekl šéfovi Bílého domu, že největší a nejvíce nebezpečný problém ve vztazích mezi USA a Čínou je Tchaj-wan. Biden podle stanice BBC na tiskové konferenci uvedl, že při jednání “zdůraznil důležitost míru a stability v Tchajwanském průlivu”.

Podle [vyjádření](#) Bidena na platformě X státníci v jednáních učinili pokrok. “Vážím si dnešního rozhovoru s prezidentem Siem, protože si myslím, že je prvořadé, abychom si jasně rozuměli,” napsal Biden na sociální síti. “Existují kritické globální výzvy, které vyžadují naše společné vedení. A dnes jsme udělali skutečný pokrok,” uvedl šéf Bílého domu. Ve svém dalším [příspěvku](#) jednání označil jako jedny z nejkonstruktivnějších a nejproduktivnějších, které spolu státníci vedli.

Čínský prezident na úvod schůzky poznamenal, že od jejich posledního setkání na Bali se toho ve světě mnoho událo. „Svět se vymanil z pandemie covidu-19, ale stále se potýká s obrovskými následky,“ řekl. Světová ekonomika se vzpamatovává, ale pomalu, a zatěžuje ji protekcionismus, míní Si.

Si podle čínských médií uvedl, že obě strany souhlasí s vytvořením čínsko-americké protidrogové pracovní skupiny. Agentura AP píše s odvoláním na nejmenovaného amerického činitele, že státníci dosáhli dohody s cílem omezit výrobu fentanylu. Biden později tuto dohodu označil jako jeden z hlavních úspěchů jednání mezi prezidenty. Mnoho chemikálií používaných k výrobě této syntetické látky se dostává z Číny ke kartelům, které dodávají silné narkotikum do USA, podotkla agentura. Americké Středisko pro kontrolu a prevenci nemocí (CDC) odhaduje, že v letech 2021 a 2022 droga zabila desetitisíce lidí.

Agentura Nová Čína podle CNN také informovala o tom, že se vrcholní představitelé obou zemí dohodli na mezivládním dialogu o umělé inteligenci. Souhlasili také mimo jiné se zvýšením počtu letů a mezinárodních studentských výměn mezi zeměmi či na rozšíření výměn v oblasti vzdělávání a podnikání, upozornila stanice BBC. S ohledem na oznámení o obnovení komunikace mezi armádami poznamenala, že tento dialog přerušila Čína po loňské návštěvě tehdejší předsedkyně Sněmovny reprezentantů Nancy Pelosiové na Tchaj-wanu.

Peking si Tchaj-wan nárokuje jako jednu ze svých provincií, přestože po desetiletí funguje jako nezávislá demokracie. Si také podle nejmenovaného amerického činitele, na kterého se odvolávají některá média, během jednání s Bidenem označil Tchaj-wan za největší a potenciálně nejvíce nebezpečný problém ve vztazích zemí. Čínský prezident podle tohoto zdroje prohlásil, že Peking preferuje mírové znovusjednocení s ostrovem, ale hovořil prý také o podmínkách, za kterých by mohla být použita síla. Snažil se naznačit, že se Čína nechystá na masivní invazi na Tchaj-wan, ale to nic nemění na přístupu USA, řekl činitel.

Americký prezident po jednání mimo jiné sdělil, že svůj čínský protějšek ujistil o tom, že USA nadále uznávají politiku jedné Číny.

Mezi dalšími projednávanými tématy byla podle BBC situace na Ukrajině, která se brání ruské vojenské agresi, nebo situace na Blízkém východě, kde pokračují v palestinském Pásmu Gazy boje mezi Izraelem a radikálním islamistickým hnutím Hamás.

Čínský ministr zahraničí Wang I summit podle agentury Reuters zhodnotil jako "velmi dobrý", komplexní a hluboký. Má podle něj strategický význam a stane se milníkem v historii čínsko-amerických vztahů. Prezidenti si vyměnili názory na otázky v atmosféře vzájemného respektu, řekl Wang novinářům v San Francisku po jednání.

Si později na večeri s americkými manažery řekl, že Čína je připravena být partnerem a přítelem Spojených států, přičemž podle něj existuje velký prostor pro bilaterální spolupráci.

Biden přivítal čínského prezidenta v kalifornském historickém sídle, kde spolu státníci a delegace obou zemí jednali, následoval pracovní oběd a krátká procházka, popsala agentura AFP. Jednání podle Reuters trvalo přes čtyři hodiny.

Kalifornské setkání lídrů dvou největších světových ekonomik se konalo na okraj summitu Rady pro ekonomickou spolupráci Asie a Tichomoří (APEC) a rok po jejich posledním jednání v Indonésii. Státníci se setkali v době několika světových krizí. Na začátek jednání zazněla slova o americké a čínské zodpovědnosti před zbytkem světa a potřebě vyvarovat se konfliktu.

ZDROJ: BBC / AP / Nová Čína / CNN / Reuters / ČTK